

แบบฟอร์มการเขียนแบบถอดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านเทคนิคการเรียนการสอน ประเด็น เทคนิคการเรียนการสอนโดยใช้ IT

1. ชื่อ-สกุล ผู้เล่าเรื่อง ผศ.อังสนา โยธินารักษ์ คณะ เทคนิคการแพทย์
2. ชื่อ-สกุล ผู้บันทึก ดร.อรนันท พรหมมาโน และ ดร.นิคติญา ชาวชายโง คณะ เทคนิคการแพทย์
3. บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เล่าเรื่อง
ผศ.อังสนา โยธินารักษ์ อาจารย์ประจำคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยรังสิต มีความเชี่ยวชาญทางด้านธนาคารเลือด (Blood Bank), จุลทรรศนศาสตร์คลินิก (Clinical microscopy) และภูมิคุ้มกันวิทยา (Immunology)
4. เรื่องที่เล่า
เทคนิคการเรียนการสอน โดยใช้ IT
5. ความเป็นมาของเรื่องที่เล่า
ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในทุกสังคมมากขึ้น รวมทั้งสังคมการศึกษา ซึ่งนักเรียน นักศึกษาชอบการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีมากกว่าการนั่งเรียนจากกระดาษ หรือหนังสือ เพราะเทคโนโลยีสมัยใหม่มีลูกเล่นที่หลากหลาย ดึงดูดความสนใจผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนไม่รู้ตีงประหม่าเมื่อนั่งเรียนกับอาจารย์ผู้สอนผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ หรือไอแพด ส่งผลให้นักเรียนนักศึกษาที่มีความอยากเรียน อยากรู้มากขึ้นกว่าเดิม ประโยชน์ของการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นสื่อกลางในการเรียนการสอน ทำให้อาจารย์ผู้สอนเกิดความคล่องตัว ตรงตามความต้องการของผู้สอน ทำให้เกิดการต่อยอดในงานที่ทำได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาการเรียนการสอน ที่ดึงดูดผู้เรียนให้มีความสนใจในการเรียน และเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียน ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพอีกด้วย

6. วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่ใช้ ผู้มีส่วนร่วม อุปสรรค หรือปัญหาในการทำงาน และแนวทางการแก้ไข

วิธีการ

ผู้เล่าเรื่องหาข้อมูล และเรียนรู้เกี่ยวกับโปรแกรมต่างที่สามารถใช้ในการเรียนการสอน แล้วเลือกโปรแกรมที่สามารถใช้ได้สะดวก และเหมาะสมกับหัวข้อ ห้องเรียน และนักศึกษา เทคนิคการเรียนการสอน โดยใช้ IT ที่ผู้เล่าเรื่องได้นำมาใช้ในห้องเรียนวิชาวิทยาศาสตร์การบริการ โลกิต 1 และ 2 รวมไปถึงการฝึกงานธนาคารเลือด มีดังต่อไปนี้

1. Google Sites คือ โปรแกรมของ google ที่ให้บริการสร้างเว็บไซต์ฟรี สามารถสร้างเว็บไซต์ได้ง่าย ปรับแต่งรูปลักษณะได้อย่างอิสระ และสามารถรวบรวมความหลากหลายของข้อมูลไว้ในที่เดียว เช่น วิดีโอ ปฏิทิน เอกสาร ทำให้ช่วยอำนวยความสะดวกได้เป็นอย่างมากในการแก้ไขหน้าเว็บ สามารถใช้ google site ในการสื่อสารกับนักศึกษาผ่านโลกของ internet เช็คชื่อเข้าเรียน หรือเอกสารการสอนต่างๆ ข้อดีของ google site คือ ทำให้มีช่องทางการติดต่อกับนักศึกษา และผู้สอนสามารถ upload เอกสารการสอน เพื่อให้นักศึกษา download เอกสารได้ รวมทั้งมีช่องทางเก็บโครงการ เอกสารรูปภาพ คลิปวิดีโอ ฯลฯ เวลามีการจัด อบรมวิชาการให้แก่บุคลากรภายนอก แต่ google site ก็มีข้อเสียบางประการ เช่น

นักศึกษาไม่ทราบที่อาจารย์ upload เอกสารเมื่อไหร่ เพราะไม่มีการแจ้งเตือน ทำให้อาจารย์ต้องไปประกาศที่ facebook ขึ้นไปอีกครั้ง

2. Google Classroom เปิดให้บริการสำหรับทุกคนที่ใช้ Google Apps for Education ซึ่งเป็นชุดเครื่องมือเพื่อประสิทธิภาพการทำงานที่ให้บริการฟรี ประกอบด้วย G-mail, เอกสาร และ ไครฟ์ Classroom

Google Classroom ได้รับการออกแบบมาเพื่อช่วยให้อาจารย์สามารถสร้างและเก็บงานได้โดยไม่ต้อง สิ้นเปลืองกระดาษ มีคุณลักษณะที่ช่วยประหยัดเวลา เช่น สามารถทำสำเนาเอกสารสำหรับนักศึกษาแต่ละคนได้โดยอัตโนมัติ รวมทั้ง นักศึกษาสามารถติดตามข่าวสารว่ามีอะไรครบกำหนดบ้างในหน้างาน และเริ่มทำงานได้ด้วยการคลิกเพียงครั้งเดียว อาจารย์สามารถดูได้อย่างรวดเร็วว่าใครทำงานเสร็จหรือไม่เสร็จบ้าง ตลอดจนสามารถแสดงความคิดเห็น และให้คะแนน ข้อดีของการใช้ Google Classroom คือ มีช่องทางการติดต่อกับนักศึกษามากขึ้น ผู้สอนสามารถ upload เอกสารการสอน คลิปวิดีโอ ต่างๆ ที่ผู้สอนสร้างเอง หรือใส่ link คลิปวิดีโอ เพื่อให้ให้นักศึกษา download เอกสาร หรือ คลิปวิดีโอได้เอง มีการแจ้งเตือน นักศึกษา เมื่ออาจารย์ประกาศเรื่องต่างๆ นักศึกษา download เอกสารได้ ผู้สอนสามารถเปิด classroom ในแต่ละวิชาได้เอง รวมทั้งมีห้องให้เก็บ classroom ของวิชาที่เคยทำไว้แล้ว

3. Google Form เป็นการให้บริการทำแบบสอบถาม Online, ทำข้อสอบ online หรือต้องการข้อมูลเพื่อทำการวิจัย ก็ใช้ google form เข้าไปช่วยเหลือในด้านของการเก็บข้อมูลได้ ข้อดีของการใช้ Google Form คือ ทำง่าย ไม่ยุ่งยาก ลดการใช้กระดาษ (paperless) ตรวจสอบให้โดยอัตโนมัติ นักศึกษาทราบคะแนนและเห็นเฉลยในแต่ละข้อ ได้ทันทีหลังกดส่ง ผู้สอนเห็นคะแนนของทั้งชั้นเรียน ได้ทันที (File response)

4. QR ย่อมาจาก Quick Response เป็นบาร์โค้ด 2 มิติ ส่วนใหญ่นำมาใช้กับสินค้า, สื่อโฆษณาต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติม หรือจะเป็น URL เว็บไซต์ นักศึกษาสามารถทราบข้อมูลได้ง่ายๆเพียงนำกล้องของโทรศัพท์มือถือถ่ายภาพ QR Code ก็จะเข้าสู่เว็บไซต์ ได้ทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลาพิมพ์ ข้อดีคือ นักศึกษาสามารถทำ quiz ที่สร้างจาก google form, ประเมินผลกิจกรรม หรือ เข้า link ของเว็บไซต์ที่ผู้สอนแนะนำได้ทันที โดยไม่ต้องพิมพ์ URL

5. MIND MAP หรือ แผนที่ความคิด คือ เทคนิคการคิด และวิธีการจดบันทึก ความคิดของเราเปรียบเสมือนการจำลองความคิดจากสมองลงสู่กระดาษ โดยออกมาในลักษณะคล้ายแผนที่ แผนที่ แผนภาพ ที่แตกแขนงออกเหมือนกิ่งไม้และเชื่อมโยงกัน เหมือนเซลล์ประสาทในสมอง โดยจะใช้ภาพ เส้น สี สัญลักษณ์ และคำสำคัญ มาใช้วาดจากตรงกลาง แล้วกระจายความคิดออกไป แทนการเขียนบันทึกด้วยตัวอักษรเรียงเป็นบรรทัดยาว ๆ ข้อดีคือ ผู้สอนแสดงการต่อยอดความคิด และการเชื่อมโยงเรื่องราวที่ต้องการสอน ออกไปได้เรื่อย ๆ เหมือนเซลล์ประสาทในสมอง ทำให้นักศึกษาได้ติดตามไปด้วย

6. Windows Movie Maker เป็นโปรแกรมที่เพิ่มเข้ามาในโปรแกรม Windows ที่ใช้ สำหรับการสร้างและตัดต่อ ภาพวิดีโออย่างง่าย ซึ่งอาจจะได้มาจากกล้องวิดีโอ นอกจากนี้ยังสามารถแทรกภาพนิ่ง แทรกเสียง และเอฟเฟคต่าง ๆ เข้าไปประกอบกันได้ เพื่อความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ข้อดีคือ ผู้สอน ตัดต่อคลิปวิดีโอได้เอง เพิ่มเสียงและเอฟเฟคต่าง ๆ ได้ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการดูคลิป

7. Socrative เป็นแอปพลิเคชันที่ช่วยสร้างแบบทดสอบเพื่อประเมินผลนักเรียนแบบออนไลน์ สามารถแสดงผล การสอบได้ทันที สามารถใส่ภาพประกอบ คำอธิบายต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเลือกตอบ หรือพิมพ์คำตอบได้ ข้อดีคือ ผู้สอนมีแบบทดสอบ เก็บไว้เป็นคลังได้ เวลาเฉลยจะเห็นว่าผู้เลือกแบบทดสอบแบบปรนัย ในแต่ละข้อ คิดเป็นร้อยละเท่าไร ของผู้ทำแบบทดสอบทั้งหมด สามารถตั้งค่าให้ผู้ทำแบบทดสอบทำนอกห้องเรียนได้ โดยมีเฉลยและ คำอธิบายประกอบได้ด้วย ซึ่งผู้เล่าเรื่องใช้ในการทบทวนประกอบๆ วิชาธนาคารเลือกให้นักศึกษาฝึกงานและศิษย์เก่า

8. Facebook Live เป็นคุณสมบัติหนึ่งของ Facebook ที่สามารถทำการ” ถ่ายทอดสด” เรื่องราวต่างๆ ผ่านทาง Facebook โดยผู้ที่เป็นเพื่อนของผู้ใช้งาน หรือ ผู้ที่ติดตามเพจใด ๆ ของเฟซบุ๊กก็สามารถร่วมชมการถ่ายทอดสดนี้ไป พร้อม

ๆ กันได้ รวมทั้งแสดงความคิดเห็นได้ขณะกำลังถ่ายทอดสด ข้อดีคือ หากมีการเปิดเป็นกลุ่มส่วนตัว (private group) จะสามารถตั้งค่าให้ไม่สามารถค้นหาได้ รวมถึงการตั้งค่าสำหรับผู้ที่เข้าร่วมกลุ่ม ต้องได้รับการเชิญจากกลุ่มเท่านั้น นอกจากนี้จะมีเพียงสมาชิกในกลุ่มเท่านั้นที่สามารถเห็นโพสต์และคอมเมนต์ต่างๆ ของสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งผู้เล่าเรื่องได้ใช้ Facebook live ในการทวิไปประกอบขบวนการเลือก ให้นักศึกษาฝึกงานและ ศิษย์เก่า

อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน

- นักศึกษาทุกคนอาจไม่มีอุปกรณ์สื่อสารที่สามารถเข้าถึงโปรแกรมต่าง ๆ เหล่านี้ได้
- สัญญาณ wifi หรือ การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ต้องแรง ยังไม่มีความเสถียรมากพอในบางห้องเรียน หรือบางอาคาร ซึ่งทำให้การสื่อสารไม่ต่อเนื่อง
- นักศึกษา ผู้ร่วมสอนบางส่วน ขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี ทำให้บางครั้งเกิดความล่าช้า เสียเวลาในการจัดการเรียนการสอน

แนวทางการแก้ไข

- นักศึกษาทุกคนควรนำอุปกรณ์สื่อสาร เช่น ไอแพดที่มหาวิทยาลัยแจกให้ติดตัวมาด้วยเพื่อความสะดวก รวดเร็วในการใช้งาน
- จัดหาคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะส่วนกลางที่รองรับการใช้งานของโปรแกรมต่างๆ ดังกล่าวไว้ให้บริการแก่นักศึกษาและบุคลากร
- สนับสนุนให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมการใช้งาน โปรแกรมและแอปพลิเคชันดังกล่าว ร่วมกับศูนย์ IT อย่างสม่ำเสมอ

7. ผลลัพธ์หรือความสำเร็จที่เกิดขึ้น และสิ่งที่ผู้เล่าเรื่องที่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ดังกล่าว

สามารถนำเทคนิคการเรียนการสอนโดยใช้ IT ที่มีความหลากหลาย เข้ามาเป็นส่วนประกอบในการจัดการเรียนการสอนได้มากขึ้น เพื่อดึงดูดความสนใจของนักศึกษา และลดการใช้กระดาษ หรือวัสดุสิ้นเปลืองอื่น ๆ รวมทั้งสามารถจัดการสอบย่อย การทำแบบสอบถาม การเช็คชื่อเข้าเรียน ได้อย่างรวดเร็ว เพียงมีเครื่องมือสื่อสารอยู่ในมือ ไม่ว่าจะอยู่ในสถานที่ใดก็ตาม